

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam, 37. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Kedd, július 9.

Mit kapott a vármegye?

Írta: dr. Kalmár Antal.

Július negyedikén a Lukács—Tisza kormány — szuronyok között — be-liferálta a kormánynak a negyven-ezerrel több ujoncot s így éppen a hadsereg dolgában lesz egy törvény-nek nevezett pátenstünk, a melynek Magyarországon senki sem köteles engedelmessé válni. És csakugyan mi lesz majd akkor, ha a vármegyék megfogják tagadni ennek a pátenst-nek a végrehajtását s nem fogják kiállítani az ujoncokat?

Ebből európai botrány lehet, va-lószínűleg lesz is s a felséges szö-vevényes társak majd ámulva kérde-zik: hogyan, felséges szövetségesünk te nem kapsz katonát a népedtől? Ez a dolog szegyet ütött a Tisza—Lukács kormány fejébe s uccu neki: mé-zes madzaggal kell a vármegyei tiszt-viselőket lekenyerezni!

Igy született meg nagy sebbel-lob-bal a vármegyei tisztviselők fizetési státusának rendezéséről szóló páten-ses törvény, amivel azonban a kor-mány ököllel törölte ki a szegény vármegyei tisztviselők szemét. Miért és hogyan: ezt legott kimutatjuk.

A kormány a státusrendezés cél-jaira ötletszerűleg rászánt egy millió koronát, egy fillérrel se többet, tehát nem azt mondja ki, hogy általában és egyetemleges elvek szerint ren-dezze a vármegyei tisztviselők fize-tési illetményeit, hanem azt mondja ki, hogy aki az egymillióba belefér, az bent lesz a fizetési státusban, aki pedig nem fér bele, az egyszere-rűen kint lesz. Nagyon természetes, hogy elsősorban a mungó-protekcio-sok fognak abba beleférni, aki pedig nem lesz a kormány gutgesint em-bere: az továbbra is a szárazon fog evickélni.

Bezzeg a hadseregnél ezt nem ilyen diplomatikus módon eszelték ki; ott kiszámították, hogy ennyivel több ember és ló kell, ez belekerül nem évi egy millióba, hanem évi négy-száz millióba és akkor azt mondot-

ták: megadod Magyarország, vagy nem adod? Magyarország azt mon-dotta, hogy nem adom meg, — de hát elvégre is miért vannak a csá-szárnak kellő számu szuronyai, ha még ezekkel se lehet törvényt csí-nálni Magyarország számára! Így ka-tonák kaptak is egy becsületes pá-tentes törvényt, becsületes évi négy-száz millióval, — de mit kaptak a vármegyei tisztviselők?

Kaptak évi egy fillért és nem is kaphatnak addig soha többet, míg ez a lex Tisza él! No kedves vár-megyei tisztviselő, ti, akiket Tisza annyira szeret, mit szölk ehhez a nagy szeretehez, ehhez a horribi-lis millióhoz? Ezt a statusrendezést írta elő kötelezőleg a ti számo-tokra az 1904: X. t.-cikk. Egyik kezével (az áldott ballal) évi négy-száz milliót dob oda Tisza gondol-kodás nélkül Bécsnek — a másik kezével (az áldott jobbal) pedig évi egy milliót a vármegyei tisztviselő-nek, amit ha úgy zsiros papirosba begöngyölgetne, egy jóra való utcai kutya elkaphatna: hát egy szuszra enyelhetne! De nem a kutya nyeli le, hanem ti fogjátok lenyelni, s ezért boruljatok is le földig a két erőskezű Tisza István előtt!

Tisza ugyanis okosabb ma mindenki-nél, okosabb a vármegyei tisztviselőknél is, mert ezeknek azt mondja, hogy nem statusrendezés kell itt, hanem csak pótlék, ami annyit tesz, hogy csak protekcio-s pótlék alak-jában jár majd ki a fizetésrendezés annak a számára, akinek éppen futja a kiszabott egy millió koro-nából. De már erre a pótlékre lak-bér — sohasem jár. Ez a pótlék tehát nem lesz rendes fizetés, és így ezen az alapon a vármegyei tiszt-viselők sem rangban, sem jellegben sohasem juthatnak be a magasabb fizetési osztályokba. Eme pótlék rendszer szerint a vármegyei tiszt-viselő husz-huszonkét évi szolgálat

után el fog jutni a 3600 korona évi fizetésig, amíg ennyi idő alatt a fizetési statusrendezéssel már rendelkező bírói és pénzügyi tisztvi-selők már eljutnak a 4800—6000 korona fizetésig. Pedig kedves vár-megyei tisztviselők: talán ti is a mi kutyánk fiaai volnátok — vagy mi a szösz?

A nadrágot szabják az emberre? — vagy az embert a nadrágra? Tj vagyatok az emberek, s titeket szab-tak bele az egymillióba. Rátok fér ez az egymillió? Azért mondom ezt, mert katonák a négyszáz millióba még a padlásról is beugorhatnának! Hanem azért valahogy ne találjatok zúgolódni. Ti a magyar haza legexponáltabb őrszemei vagytok, legkivált a nemzetiségi vidékeken, bár a statustok rendezése fejében csak kortes-alamizsnát kaptatok: a Tisza-Lukács-kormány mégis hűség-gel számít rátok. Mert hiába, nagy munka vár rátok: nektek kell végre-hajtani a fölemelt ujoncokról szóló pátenst!

A néptanítók érdekében.

Kétségtelen dolog, hogy ezidősze-rint kevés megelégedett ember járka a föld hátán. Még a dussgazdag ban-kár is panaszkodik a viszonyok mostohasága miatt, de legtöbb pa-naszt, az elégedetlenség legtöbb jelet azoknál a társadalmi rétegeknél ta-pasztalhatjuk, amelyek becsülettel dolgoznak az ország javára, amde munkájuk ellenértékét sehogy se akarja megadni az, aki arra ille-tékes. Ezek közé az elégedetlenek kö-zé tartoznak elsősorban a néptani-tók, akiknek közhasznú munkásságát és munkájuk nagy becsét kétségbe vonni igazán megátalkodottság len-ne. S ennek dacára azt látjuk, hogy az állam a néptanítókkal szemben rendkívül mostoha, a mi népnevelő-ink a kkor, amikor egyes kevésbé ér-tékes társadalmi rétegek az össze-tartás, a szervezkedés erejével ki-

bírták küzdeni a jobb megélhetés-hez szükséges minden eszközt, a nép-tanítók aránylag igen csekély fizetés-ből kénytelenek megélni és tedezni mindazokat a kiadásokat, a melyek egy magasabb rangú társadalmi ál-lással, magasabb kulturális képzett-séggel természetesen együtt jár-nak.

Lehetetlen, hogy a mostani nehéz viszonyok között az érző, gondol-kozó művelt emberek rokonszenve a néptanítók felé ne forduljon.

Csakis az állam, ez a rideg fiská-lis és pénzügyi észszel gondolkodó szervezet tétovázik, amikor a nép-tanítók szerényen elébük terjesztik a maguk kívánságait.

Csakis a miniszteri büroókban nem ismerik a nemzetek történelmét, a mely azt tanítja, hogy a haladás országutján mindig a néptanító vitte elől a fákllyát.

Csakis a miniszteri büroókban fe-lejtkeznek meg Bismarck mindenki által ismert mondásáról: hogy a fran-cia-porosz háborút a német iskola-mesterek nyerték meg.

Hol marad az osztó igazság ak-kor, amikor a kétkézi napszámosok-nak több jövedelme van, mint ana-nak, akinek a kulturális fejlődés nyi-togató kulcsa van a kezében? Nem kétes értékű ígéretekét kérünk tehát a néptanítók részére az államtól, ha-nem kézzelfogható valóságot.

El kell itélnünk azt, aki szük-látókörével, szükmarkságával odáig fe-szítte a hirt, hogy a néptanítóknak innen s tova szükségük volna el-keseredettségükben a romboló törek-vések katonáit segítségül hívni, a maguk igazainak kiküzdésére. Adja meg tehát az állam mielőbb mind-azt, ami a tanítókat megilleti: a tisztességes megélhetés eszközeit, mert a néptanítóknak nekünk na-gyobb szükségünk van, mint a vont-csövű ügyukra.

Legjobbak a „Johnston” aratógépek

(mert ezekből Debreczenben és környékén 150 darabnál több van már használatban.)

Kizárólagos raktár

Ráhmer Sándornál, Debreczen, Piac-u. 43. (a Dreher mellett.)

Elsőrendű fehér manilla zsineg.

A városok és a nemzetiségek.

Magyarországon eredetileg csak a német volt városok lakó elem. A beköltöző németek legfőképpen meszteremberekből kerültek ki, akik oda-kinn is városok polgárai voltak és itt az új hazában is a régi életmódjukat folytatták a legszívesebben. Ahány városa volt az országnak, abban mindegyikben a német volt a domináló elem, mindannyi a német kulturának és a német szellemnek volt a gyűjtő floksza. Talán ezzel lehet magyarázni, hogy a németek ott is megtudták tartani nyelvét és faji különállását, ahol csak mint egy kis nyelv-sziget élt a magyarság testébe beleékelve. Az utolsó évek statisztikai adatai azonban már a városi német elem rohamos fogyását hozták magukkal.

A magyarság hatalmas lépésekkel halad előre azon az úton, hogy a városokat meghódítsa a saját nemzeti érzése, saját nyelve számára. Ez a hódítás a dolog természetesen elsősorban az addigi egyedüli városok nemzetisége, a németek rovására történt. A régi német városok egyik a másik után, szűnnek meg német városok lenni és fölveszik a magyar városok karakterét. A régi spiszburgerek helyét a magyar városi polgárság foglalja el. 1880-ban még kilenc teljesen német városa volt az országnak, olyan városok, amelyekben a németek százelekes arányszáma felülmúlta a 70 százalékot. 1900-ban már csak két város volt ilyen. 1880-ban husz városban voltak abszolút többségben a németek, 1900-ra már csak 16 maradt ilyen. Mindössze hét város akadt az országban, amelyekben 1880-tól 1900-ig növekedett a németek számaránya. (Fiume, Szeged, Munkács, Nagykikinda, Pancsova, és Deés). De ez a százalékos növekedés vagy számba sem vehető csekélyesség, mint például a legmagyarabb városok egyikében, Szegeden, vagy pedig nem a magyarság rovására történt, hanem a németek a magyarsággal együtt hódított valamelyik másik nemzetiség rovására.

Ezzel szemben állnak azok a nagy veszteségek, amelyek a németeket azokban a városokban érték, amelyekben eddig elvitázhatatlanul övék volt a hatalom és a hegemónia. Pozsonyban 1900-ban 52.2 százalék a német lakosság, 1880-ban még 65.6 százalék. Sopronban 73.7 százalékról 56.4 százalékra, Temesváron 56.6 százalékról 51.7 százalékra, Kőszegen 74.8 százalékról 53.5 százalékra, Dobsinán 68.8 százalékról 54.6 százalékra, Késmárkon 74.4 százalékról 60.9 százalékra, Poperádán 67.2 százalékról 48.3 százalékra. Szászváron 53.7 százalékról 44.9 százalékra esett a németek számaránya és hatalmas csökkenést

találunk az egész vonalon, majdnem minden olyan városban, amelyekben még félszáz esztendő előtt nem értették a magyar szót, ma már a németeknek azért kell küzdenie, hogy ideig-óráig az abszolút többséget megtartsa azok között a falak között, amelyeknek még nemrégiben abszolút ura volt.

A németek és a magyarságon kívül tulajdonképpen csak a tót a városok lakó elem az országban. A tótok számaránya tizenegy városban mutat szaporodást. Magyarazata ennek az, hogy a közeli cseh és morva példák befolyása alatt a tótok között már korán tejlődésnek indult a merkantilis ipar: az ipar és kereskedelem. Így a tótok között egy városi polgárság is alakult, amely sok helyen sikeres hódításokat tud fölmutatni. Viszont azonban ezt a tizenegy várost leszámítva, a statisztikai adatok tanúsága szerint, a tótokat is az egész vonalon sikerrel szorítja vissza a magyar előnyomulás. 1880-ban még 23 városban voltak abszolút többségben a tótok, 1900-ban már csak 21-ben. És igen sok, tulnyomó többségű tót városban erősen a háttérbe szorultak. — Bártfán 1880-ban még a lakosság 80.7 százaléka volt tót, husz évvel később már csak 53.1 százalék. Eperjesen 57.5 százalékról estek vissza 46.6 százalékra.

Az olyan sohasem volt városok lakó elem, a magyarság azonban meg azokat a városokat is elhódítja tőle, amelyekben azelőtt többségben volt. 1880-ban hat városban volt olyan lakosok többsége, 1900-ban már csak mindössze négyben. Viszont egyes kisebb erdélyi helyeken az oláhok is szaporodást mutatnak, elsősorban a szászok, azután a magyarok rovására. Magyar rovásra hódítottak Vizaknán, ahol 64.3 százalékról 67.5 százalékra emelkedett az arányuk. Szilágysomlyón 19.4 százalék. Hét városban a szászok rovására hódítottak, legszembetűnőbb sikerük Nagyszébenben volt, ahol 14.5 százalékról 22.4 százalékra szaporodtak.

A ruthének még egyáltalán számba sem jöhetnek, mint városok lakó elem. Százalékos arányuk egyedül Munkácsban van a 10 százalékon felül (10.3 százalék), de már ez is 17.1 százalékról hatalmas eséssel csökkent le ide. Egyedüli város Ungváron, ahol némi szaporodást mutatnak, (2.3 százalékról 2.5 százalékra.)

Az egész vonalon a legnagyobb visszaesést mutatják a szerbek. — Egyetlen egy város van, ahol még a lakosság többségét alkotják. Nagykikinda 53.4 százalék, de már ez is nagy visszaesést mutat, mert 1880-ban a lakosság 65.8 százalékát adták, teljesen elvesztették, (40.8 szá-

zalék. Hasonló visszaesést mutatnak mindazokban a városokban, amelyekben számbavehető mennyiségben vannak képviselve.

Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy a városokban a diadalmasan előretörő magyarsággal szemben valamennyi nemzetiség állandó visszavonulásban van. Remélni lehet, hogy az 1910. évi statisztika a magyarság újabb sikereiről fog beszámolni. A magyarság jövője: a városok jövője. Ezt szem előtt kell tartaniok mindazoknak, akik a városokat érdeklő kérdésekkel foglalkoznak.

Uj szépségek felé.

Nagy Endre előadása.

Szombat délután négy órakor a nagyterdei «Dobos» hatalmas termében alig néhány főnyi gyermek-sereg és szülő előtt mondott meséket Nagy Endre. Sajnálattal kellett látnunk, hogy Nagy Endre, ki mesemondónak éppen oly kitűnő, mint írónak, nélkülözni volt kénytelen a nagyobb számu közönséget. Annál inkább sajnáljuk, mert az ő gyermek-meséinek meghallgatása egyformán gyönyörűséggé lett gyermeknek és felnőttnek.

Hogy miket mesélt? Ezt bizony kissé bajos volna szigorúan körülhatárolni. Apró gyerekkori reminiscenciák, bájos kis történetek Prutjiáról, az író hatéves kis fiáról, és Karcziról, a vicsházmaster gyerekeiről. Nálunk még egyelőre nem kultivált faja a mesemondásnak az, amit Nagy Endre csinál, de Londonban egy csodálatos mesélő talentuma nő ezeket keres azzal, hogy a hatalmas természet megtöltő sok száz főnyi gyermek-sereget szebbnél-szebb és ami fő, ha szabad így mondani, realis mesékkel szórakoztatja. Nagy Endrénél ma csak kicsiny, de annál figyelmesebb és háládatosabb közönsége volt.

Este fél kilenc órakor nagyszámu előkelő közönség gyűlt össze az «Angol királynő»-ben, hogy meghallgassa a kiváló író konferansziét, amint felolvassa tanulmányát, vagyis, mint ő nevezte: elmefuttatását, melynek az Uj szépségek felé címet adta.

Ha az a kifejezés, hogy valaki új oldalról mutatkozik be, nem volna annyira idejét múlt és értékét vesztett, azt mondanám, hogy ma Nagy Endre csinálta ezt meg. Röviden, egy szóban kifejezve ezt az új oldalt, Nagy Endre forradalmár. Ne tessék megijedni, nem abból a fajtából, akinek kezeütése nyomán fejek hullanak a porba, a vér patakokban foly az utcákon és társadalmak pusztulnak és születnek. Nem. Nagy Endre teljesen újszerű, a szó legnemesebb, legművészebb értelmében vett forradalmat hirdet. Ennek a forradalomnak az apostola ő és ezeknek az új igéknek a hirdetése hat olyan frappáns módon, a léha, a cinikus, a szatirikus, mindenben csak gungolódási objektumot kereső Nagy Endrétől.

Előadása széles mederben indul meg. Egymástól látszólag legtávo-

labb eső dolgokat kapcsol össze, hogy a távol eső pillékre a maga módja szerint, egyenien, merész kézzel pitse fel az új igazságok, az új szépségek hidját. Tulajdonképpen lehetetlen nyomról-nyomra követni gondolatmenetét, teljesen ötlet-szerűen, rapszodikusán száll át egyik gondolatról a másikra, egy-egy éles fény sugaral világitva rá mind-egyikre. Itt-ott egy idézetet, rendkívül nagy és széleskörű olvasottságra valló idézetet hív segítségül a maga igazának bizonyítására. Aztán ötlet-erakéták gyulnak fel, miknek nyomában a feszült csendben harsogó kacaj kell, hogy ismét helyet adjon a súlyos, komoly igazságoknak szentelt néma csendnek.

Főnt az emelvényen pedig a léhének, a cinikusnak híresztelt író egy apostol buzgalomával és hevületével beszél, telve rajongással, szent naivitással egy szebb, jobb, nemesebb és művészebb kor eljövetelebe vetett hit erős bizodalmaival.

Sipos Bálint a fegyházba megy

Ujrafelvételt kér. — Mit csinál Sipos?

A jákónodosi gyilkos, akinek halálos ítéletét nemrég megváltoztatta a királyi életfogytiglani fegyházra, még csak néhány napot tölt a nagyváradi királyi ügyészség fogházában. Már egy hete em van a miniszteriumban Baróthy Pál dr. vezető-ügyész jelentése és így egy-két nap múlva már meg is érkezik a miniszteri leirat, amely Sipos Bálint és Nagy Bálint számára kijelöli a legalkalmasabbnak látszó fegyházat.

Sipos, mióta felolvasták előtte a királyi kegyelmet, látszólag megnyugodott. Örült életének, de másnap már azon törte a fejét, hogy miképpen enyhíthessen a sorsán. Elővette régi tervét, az újrafelvételt. Lehivatta ügyvédjét, dr. Móhr Belát Budapestiről és a fogházfelügyelő irodájában felkérte, hogy adja be a kérvényt az újrafelvételre. Beakarja bizonyítani, hogy őt Fillipás Lőrinczné bujtotta fel a gyilkosságra, ő azonban viszont önévédelemből ölte meg a szertencsellen embert.

Amit Sipos Bálint állít, annak éppen ellenkezője nyert bizonyítást a decemberi tárgyaláson. Az új tárgyalásnak, amely megint belekerülne egy csomó pénzbe, — úgy Siposnak, mint az államnak, — tehát semmi értelme sem volna, mert hiszen kétségtelen, hogy eredménye nem volna más, mint az első tárgyalásé. Persze, hogy az ügyvéd nem vállalta az ügyet, mert előre tudja, hogy úgy sem engednék meg az új tárgyalást.

Sipos Bálint nyugodtan viselkedik a fogházban, naprosszat a bibliát meg a zsoltárokat olvassa. Adniak nem szórakoztató könyveket is, de azokban nem igen telik kedve. Egész nap imádkozik.

Most már különben jobb dolga van, mint a vizsgálati fogság alatt. Szabadon levelezhet; igaz, hogy elolvassák minden sorát, de most már nem igen huznak ki leveléből semmit. Munkát ugyan nem rábíznák a fogházfelügyelő, de többet sétál, vasárnaponként bemegy a kápolnába, ügyőzval sok olyanban részesül, a mit a vizsgálati fogság ideje alatt megtagadtak tőle.

A szatmármegyei csodadoktor.

Ezelőtt néhány évtizeddel Csorvás pusztán, Csongrádmegyében egy csodadoktor bukkant fel. A csodadoktor, aki valamikor gyógykovács azóta már országos hírnévre tett szert. Ösmerik nevét a Kárpátoktól az Adriáig, s mint valami szent-helyre, úgy vándorol Csorvásra a hiszékeny nép.

Egyszerű kunyhóban kezdte meg a csorvási csodadoktor praxisát. Ma már hatalmas köépület emelkedik a rozoga nádkunyhó helyén, a hiszékeny nép filléréiből.

Ennek a csodadoktornak a híre eljutott Szatmármegyében is, s megirigyelte a mesterségét egy nyírvasvári kovácsmester, Tutai János. Felcsapott ő is csodadoktornak. Hangzatos reklámokat csináltatott, amelyben tudatta mindenki, hogy bármilyen betegséget rövid idő alatt meggyógyít.

A reklámnak igen sokan felültek s megkezdődött Nyírvasvárián a népvándorlás. Mint valami mesebeliszent helyre, úgy vándorolt a nép Tutai házához, aki 30—40—50 krajcárért gyógyította a betegeket, akiknek a csodadoktortól kellett beszerezni az orvosságot, amely cukrovízzel, vízzel kevert pálinka és erdei füvekből állott. Ezeket a kotyvalékokat a csodadoktor 4—5—10—15 forintért árulta. Volt rá eset, hogy egy fél liter felvített spirituszért 30 forintot fizetett. A hiszékeny ember azt hitte, hogy ettől feltétlen meggyógyul s szívesen fizette a kért összeget.

Eveig üzte ezt a kuruzslást, míg nem a csendőrség megtudta ezt a dolgot s a nyírvasvári csodadoktor ellen megindították az eljárást.

Kávássy Sándor feljelentést tesz

Vád az Uristen ellen.

Ki ne ösmerné Debreczenben Kávássy Sándort? Ezt a szép szál természetű, elegáns megjelenésű, jó arcu, nyílt tekintetű embert: Kávássy Sándor volt szinnyérváraljai földbirtokost, akit pár hónappal ezelőtt bezárítottak a fővárosi Schwartz-er-féle elme-gyógyintézetbe.

Különösen az elszállítása előtti időben tanyázott sokat a szerencsétlen elmebajos ember a Bika-küvéházban, ahol késő éjszakáig magyarázta a körülötte ülőknek nagy munkáját: a magyar nyelvnek olyatén való megzenésítését, hogy annak alapján az ember ezután énekszóval beszélhessen egymással.

Az örület villama ült szemében, mikor egy gyönyörű leánygyermek fényképét vette ki a zsebéből, aki után — szerinte — Rafael festette híres Madonna-képét. A fényképen szegény Kávássynak egy hájos kis leánya volt levéve.

Kávássyról köztudomású volt, hogy már évek óta gondnokság alatt áll, családja kénytelen volt őt megtisztítani szabad rendelkezési jogtól.

Legutóbbi debreczeni tartózkodására pár hónappal bezárították Szatmárról a Schwartz-er-féle elme-gyógyintézetbe.

Kávássy, amíg szabadon járt, leginkább Szatmáron és Debreczenben tartózkodott, családjával csak ritkén érintkezett. A szerencsétlen embernek mániája volt, hogy lehetetlennél lehetetlenebb feljelentéseket adott be a szatmári ügyészségen.

Eleinte — amíg nem tudták, hogy a feljelentések egy szegény elmebajos ember munkái — beugrottak az ügyészségen egy-két ilyen feljelentésnek, később azonban, mikor ezzel tisztába jöttek, egyszerűen félretették a Kávássy-féle aktákat.

A szegény, mániakus ember, akinek rögeszméi közé tartozott a kvirelancia — perlekedési mánia — is, a szanatóriumban se hagyta abba a feljelentések küldözgetését és nemrég családját jelentette fel, hogy őt meg akarják mérgezni.

Sokkal érdekesebb volt ennél egy másik feljelentés, amelyet érkávási Kávássy Sándor vádat emelt egy előkelő szatmári ügyvéd ellen angyalcsinálás miatt, egy másik ügyvédet pedig kerítés miatt jelentett fel.

Legutolsó ilyen feljelentése, amelyet a napokban küldött a Schwartz-er-szanatórium, 320 oldalra terjed és már tisztára az elmebaj munkája.

Ebben Kávássy fantasztikus alapon emel vádat a jogrend ellen, mert rendetlen, megvádolja az Uristent, — mert hat nap alatt elhamarkodta a világ teremtesét és kéri: utasítsa az ügyészség az Uristent, hogy 8 nap alatt, végrehajtás terhe mellett teremtsen újja az egész művet.

Feljeleníti továbbá Luther Márton, mert hirdette az evangéliumot és a hirdetési díjat nem fizette ki.

Vádat emel a földgolyó ellen, mivel az nem elég kemény est: elesüped az ember lábára.

Brutus ellen gyilkosság miatt emel vádat, Lucifer ellen bűnre csábítás miatt, Dantont pedig azzal vádolja, hogy a pokolba való kivándorlásra csábítja a népet.

Végül pedig egy gazdag szinnyérváraljai földbirtokos megbüntetését kéri, akinek közbejárására őt szanatóriumba vitték és a büntetés összege nagyságát 200 ezer koronában javasolja megállapítani, természetesen nem a kincstár, hanem a saját javára.

HÁRSFALVA gyógyfürdő klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta-estáviráda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. Fűrdőidény május 1 — szeptember 30. Gyönyörű fekvés. Özönvizek, hársva és fenyőfaerdők. — Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő belégző termék (Inhalatorism), savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. Gyógyvíz kitűnő hatású tüdőbajok, malarial (mocsárláz), gége-hörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyag-hurut, specifikus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histéria, szédülés, nehézlégzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvély, bujakör, delirium trem. potat. Női bajok, sápkör, havi zavaroknál. Részletek felvilágosítással szolgál.

Hársfalva, Bereg megye.
a fürdőigazgatóság.

Megleckéztetett sajtóparazita.

Akár csak egy macskakölyköt ...

Balassa Sándor, Debreczen újságírásának ez a fekélye hamarosan kioperálódik beteg közéletünk testéből, amikor olyan kezekben van a bonckés, mint amilyen erős kezek tanították meg a tisztességes újságírás iránti respektusra ezt az él-hírlapíró, ezt szedett-vetett panamista frátert.

Balassa Sándor, aki meghalt lapját, az «Esti Hírlap»-ot annyira fönkretette, hogy kiadónk kénytelen volt bezárni, nagyon megharagudott, hogy nem juthat Horovitz Zsigmond jóvoltából egy kis tinom «éhbérhez». Úgy látszik, hogy ezt az «éhbér» pompásan ki tudta egészíteni ez a szennyes gazember pompás panamácskákkal. Most, hogy elesett, őt elesett ezektől — főmédvényekkel támadott meg bennünket az általa tudósított 1—2 fővárosi lapban, a melyek beugrottak a sajtó-parazita gaz hazugságainak.

Az «Uj Debreczen» szavának áll: ki fogja a társadalomból ebrudalni ezt a mihaszna, piszkos panamistát minden eszközzel.

Tegnap délelőtt Voith György, lapunk szerkesztője alapos leckét adott Balassa Sándornak, hogy miképpen kell elbánni az olyan pimasz, hitvány álhírlapírókkal, mint őkeme.

Balassa Sándort rossz sorsa ugyanarra a villamos kocsihoz vezette, amelyen Voith György állt. A törvényszéki épület előtt Balassa kerekelt akart oldani, megijedt ez a gyáva gazember, hogy minősíthetetlen, hitvány rágalmaiért megkapja a büntetését.

Voith György utolérte, mire Balassa ráemelte botját. Nem is kellett más Balassának!

Voith György torkon ragadta a hitvány frátert és mint valami macskakölyköt, úgy dobta a földre. Ott hevert, ott rugkapálózott ez a szennyes alak a törvényszék előtti kövezeten. Voith György nem taposta ki a beleit a hitványnak, csak megakarta tanítani egy kis becsületre, ezért egy-két pot után meglegedett azzal, hogy rálépett a hitványra és ott tartotta a porban. Az összetört, megalázott gazember ott feküdt az utca porában, Voith György lábai alatt.

Percekig tartott ennek a szemétnak a gyalázata, egy egész villamos kocsi, a törvényszék és az összecsdültek láttára, amíg akadt három bátor ember, akik lefogták szerkesztőnket. Balassa Sándor, a gyáva ijena, amikor látta, hogy megszabadították és hogy Voith Györgyöt hárman is fogják: felkapott egy követ, fején vágta Voith Györgyöt, azután pedig besza-

ladt a kir. ügyészségre, ahol oltalmat kért. Sápadtan, reszkette méréselt csak Balassa «ur» elszaladni a Hungáriába, majd a lakására. Így kapta meg ez a komisz fráter a magáét. Azt talán szükségtelen is papirosra vetnünk, hogy ez az alak régen számkivetve van már az ur-emberek társadalmából. Többszörösen diszkvalifikált voltánál fogva képtelen mindenféle elégtételadásra: ezért csakis így lehetett elbánni vele. Úgy kellett elbánni vele, mint egy hitvány macskakölyköt...

Balassa Sándor ma dében szinte hihetetlen dologra vetemedett: Voith Györgyöt támadta meg a Hungária előtt. Természetes, hogy az álhírlapíró illő fogadtatásra talált: nagy szerencséjére azonban két rendőr is jött segítségére és így egy-két rugást és pofot leszámítva, a sajtóparazita ép bölrel menekült meg Voith György ökleitől.

Csendélet a Péterfián.

Összevrekedtek: 2 csendőr, 1 péksegéd, 1 kefekötő.

Valóságos kis csata folyt le tegnap éjjel éjteltájban a Péterfián. Az arra felé menő, nagyon is ritka járó-kelők ugyanis megdöbbenéssel látták, hogy az Egyetem kávéház előtt civilek és nem civilek dulakodnak, verekednek és ütik egymást agyba-főbe.

Az eset előzménye egy rövid szóváltás volt, amely két helybeli csendőr-örsvetető, egy kömives és egy kefekötő segéd között játszódott le. Hogy mit nem tudtak ezek az emberek egymás között elosztani, az még mindezeidig rejtély!

Ezt a rejtélyt legfőkébb egy kissé az világíthatja meg, ha tudjuk, hogy mind a négyen ittas állapotban voltak. A bátrabbak a civilek voltak, akik kezdték a támadást, a mikor már nem győzték érvelve a vitatkozást.

Botokkal mentek neki a csendőröknek, akik — természetesen — kardjukhoz nyúltak s itt aztán nem-sokára bebizonyosult a régi tétel, hogy nem jó kikezdeni civilnak — fegyveres emberrel.

Röviden: a csendőrök rémesen vagdalkoztak, a segédek pedig kezdtek egyre jobban és jobban elvérezni s valószínűleg ott is hagyják a fogukat, ha időközben egy tizedes és egy rendőr nem érkezik a harc színére s le nem fegyverezik a csendőröket.

Mind a négy verekedőt előállították természetesen. A két csendőr büszkén és fölemelt fővel, a két segéd pedig busan és vérző fővel lepegetett a rendőrségre...

— Nyugdíjas ember pénzbecsédőül felvetetik cím a kiadóhivatalban.

A beteljesedett jóslás.

Aki megjövendölte június 4-ét.

El itt Debreczenben egy ősz-öreg, becsületben megöregedett érdemes hazafi, aki aggódó szeretettel csüng szerencsétlen hazájának szomorú sorsán. Ez a becsületes, igaz magyar hazafi két esztendővel ezelőtt megjövendölte az örökké szegénytelen emlékezetű június negyedikét.

Az érdemes hazafi most jóslatáról levelet küldött szerkesztőségünkbe, amely levél egész terjedelmében a következő:

«Jóleső érzés megnyugvás hatja át az ember szívét, ha előérzetét — jóslását — beteljesedni látja.

Oh ezen érzés — megnyugvás — nem lepte el keblem templomát azon előérzetem teljesültéből folyólag, amidőn 1910. október 31-én egy igen kiváló ellenzéki vezérpolitikus férjhez politikai ügyben «Alkotmányvédelem» címen ezeket írtam:

«— Szóval mindent elkövesse nek, (az ellenzéki férfiak) hogy alkotmányunk elközbását meggátolhassuk; mert kom van — a 70 éves koromig tapasztaltak alapján hinni, hogy ez a jelenlegi időszak — ha a vezérek nem éberek — hozhatják ránk azon csapást, hogy alkotmányunk s vele nemzetünk léte cask volt». — S ez év június havában előérzetem — jóslatom beteljesedett.

Oh átkozom ezen időt, melyen jóslásom valóra vált! S átkozom azokat, kik nemzetük s hazájuk ellen — idegen érdek istápolására szövöttek — a nemzetgyűlés törvényeit: a házszabályokat, földredobva, rátiportak s alkotmányunk félredobására vállalkoztak.

Hitvallásom: Kossuth Lajos apánk politikai elve s ebből folyólag terjeszthetem, hogy ha szülő nincs: fejedelem s jogai sincsenek; de a kijelentésem mellett, — bár mindig közjogi ellenzéki voltam s Kossuth Lajos elvei híve lévén: monarchikus — királysági — érzelmű voltam s vagyok is.

Amde századok óta az uralkodócsalád által nemzetünk s Hazánk ellen elkövetett számtalan üldözések s törvénytelenések miatt; sőt az alig múlt időben előtérbe jutott s törvényben gyökerező, a gazdasági önállósági törekvésünk ellen tett vértót figyelembe véve, azon eszme érlelődött meg lelkemben, valjon (mert a nemzet saját sorsát önmaga irányíthatja) nem lenne-e célszerűbb alkotmányos uton a köztársasági állam formát behozni a mi földön tán a nemzetünk ellen cselekvő köztársasági elnököt államfőt méltóságától megfoszthatva, helyette a Nemzet s HHazája érdekében tevékenyebb s alkalmasabbat választhatunk, mert a fejedelem, az államfő van a népért s nem megfordítva.

Ez csak óhaj, s tán az idő valóra válthatja, s addig hazám és nemzetem jelen sorsa fölött aggódva, oh Ég! miért mérted e keserűséget agg kedélyemre, ki előtt oltárkép hazám, s a népek legdicsőbbje, — becsapott nemzetem!

Minden bűnök fejedelme a Hazám és a nemzetárulók!

Balassa a váltócsaló.

Megigértük, hogy Balassa Sándor urat kioperáljuk Debreczen társadalmának testéből. Összes gázságait le fogjuk leplezni, mert nem tűrhetjük tovább egy percre sem, hogy egy ilyen minden iskolai képzettség és intelligencia nélküli álhirlapiró garázdálkodjék a debreczeni sajtóberkekben és hazug, képtelen tudósításokat süitögessen el azokban a fővárosi lapokban, amelyek nem ösmervén buta tudósításainak gaz tendenciáját: beugranak neki.

Egyszer és mindenkorra végeznünk kell Balassa Sándorral. Ime, bemutatjuk Balassét, mint váltócsalót. Szórol-szóra idézzük a Debreczeni Ujság 1910. december 7-iki számában megjelenteket. Dr. Révi Nándor leplezte le akkor ezt aszennyes sajtóparazitát, aki sajtópört indított ezért Révi ellen. Természetes, — hogy visszavonta. Ő maga ismerte el ezzel, hogy Révi Nándornak igaza van.

Balassa álhirlapiró ur különben kereskedő-szegéd módjára «Nyilt-ter»-ben próbált dadogni valamit az Uj Debreczen leplezésére. Szánalmas és neveléses vergődés a Balassa ur dadogása. Különösen neveléses, hogy sajtópertrel fenyeget.

Hahaha! Balassa Sándor, Balassa Sándor — maga nagy gazember: mondjuk Révi Nándor szavaival újra. Maga akar sajtópert indítani! Hát csak tessék. Ime itt van Balassa Sándornak az első bemutatása: **Balassa, mint váltócsaló** (Révi Nándor szerint sikkasztó). Ime idézzük a Révi Nándor leplezéséből a következőket:

— Mikor évekkkel ezelőtt meg-nősült, az én szívembe markolt bele, mikor holt-szegény voltára lívatkozva, velem egy 150 koronás váltót giráltatott s ezt a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banknál leszámítottatta. Méltóztatott is neki törleszteni két ízben 10—10 koronát, de mikor harmadizben egy 130 koronás váltót adtam át prolongálás végett, ezt nem az Ipar- és Kereskedelmi Bankhoz kegyeskedett vinni, hanem az Általános Takarékpénztárhoz és ott újra le méltóztatott számíttatni. Az így szerzett pénzt aztán zsebre tetszett vagni úgy, hogy újabb lejáratkor az egyik váltót megóvatolták, a másik váltót pedig beperelték. Jogászi nyelven ezt talán nem is viccnek szokták nevezni,

hanem sikkasztásnak.

En az Általános Takarékpénztárnál költségekkel együtt 250 koronát fizettem e jó viccért, majd Balassa ur eljött hozzám és rimádkodásra fogva a dolgot, megkért, hogy az Ipar- és Kereskedelmi Banknál még fennálló váltótartozás és a felmerült költségek kiegyenlítése végett írjak alá még egy 200 koronás kötelezvényt.

— No, lássa Balassa! Maga

két ízben sikkasztott

tőlem és én magát egyszer sem zárattam be. Sőt háromszor írtam alá magának váltót és kötelezvényt és kifizettem magának körülbelül 340 koronát is. Nem tudom, miért bánt maga engem; ta-

lán azért, mert más valaki jobban fizet magának, mint én fizettem? — Pfüj, Balassa ur, ez nem szép dolog! Es nem szép különösen az, hogy éppen engem akar guny-tárgyává tenni, aki ezt magától nem erdemlem.

Hát vicceljen, vicceljen

vicceljen, — de ne sikkasszon!

Es ne haragudjék azért, mert én magamat önnel szemben becsületes embernek tartom, — ehez talán jogom volna? Es ezt talán éppen maga nem vonhatja kétségbe, pláne nyiltan, olvasó közönsége előtt, olvassó tudja, hogy Révi Nándor kicsoda és tudja most már azt is, hogy Balassa Sándor kicsoda!

Kirabolták a vonaton.

Munkában a zsebtolvajok.

Goldring Jakab nagyváradi tollkereskedő üzleti uton járt Szabadkán. A tegnapi este 11 órakor induló vonattal ment át Szegedre, hogy aztán innen tovább utazzék Nagyvárad felé. Egy második osztályú kocsi-ban foglalt helyet, amelyben kivülről még két elegánsan öltözött fiatal-ember ült.

Alig hagyta el a vonat a szabadkai állomást, a fáradt Goldring Jakabot elnyomta a mély álom és Jakab mester nem is ébredt fel Szegedig. Rökuson felrázta a kalauz. Es a kereskedő, miután kidőrszölte szeméből az álmot: döbbenetes felfedezést tett.

Mellénye hosszan felvágva tátogott reá s hiányzott belőle az ő vadonatúj sárgaszínű bőrtárcája, a melyben három darab huszkoronás s két darab leszámítottalan igen jó váltó volt. De ki voltak forgatva a kabátja zsebei is és egyik zsebből hiányzott az éves vasuti jegye.

Mikor mindezt észrevette Goldring, akkor persze már rég eltűnt a vonatról a két jóképű fiatal-ember...

A vakmerően kifosztott tollkereskedő még az éj folyamán panaszt tett esetéről a központi ügyeletes rendőrtisztviselőnél, amikor is kifejezést adott annak a gyanújának is, hogy a zsebmetszők bizonyosan ealtatták őt valamivel mesterségesen. — Mert ő nem szokott olyan mélyen aludni.

A rendőrség azt hiszi, hogy az utazó gazemberek kloroformmal dolgoztak. Természetesen megindult az erélyes nyomozás.

HIREK.

A sport.

Mi közöm nekem a stockholmi porondon küzködő izomemberek sikereihez? Es miért örült olyan igen-nagyon mindenki a Prokop-fiu győzelmének (akinek a nevét ime igen kitünően megtanultuk) és annak, hogy a magyarok háromszor kergettek a labdát az osztrák kapuba.

Mert hát mi nagy dolog van mindezekben? Valaki, ugy-e, erősebb, valaki bizonyosan ügyesebb, mint a többi és nahát ezé a sokszoros hurrá, a győzelem, a díj, a hírnév. De hát ez csak egy ember, vagy egy csapat magánügye, annak az ereje és ádicósége. Es mégis örülünk neki mi mind, akik messze a verseny izgalmatól vártuk az eredményt és bár szomoruan tudjuk, hogy magunk, a mi személyünk milyen gyöngye, örülünk annak, hogy misok erősek.

Ebből ázután azt lehetne kiolvasni, hogy az emberek igen jók és önzetlenek. Örülnek a mások erejének és talán még annak is örvendeznek, hogy azok a győztesek, a kiknek a dicsőségét hirdetik, náluk is erősebbek.

Vagy talán azt lehetne mondani, hogy az emberek, az agyonsanyargatott és csontvázú kulturásodott emberek erősek akarnak lenni. És akadnak majd olyanok is, akik várják azt a boldog kort, amelyben az érettségi után nem a jogi, hanem a díjbirkózói pályára fognak tolnakodni az ifjú emberek, akik akkor már nem lesznek pápaszemek és hajlott válluk.

Bizony ez mind igen szép volna. Önzetlenség, erő, bölcs latin közmondások valóra válása. Uj aranykor, amelynek előjelével eltűnnek a tabes, a tbc, a paralysis és ezeknek társai, mind a kultúra ajándékai. Es az önzetlen, nagyszerű emberek boldogan kiabálják a fülünkbe: minden nyavalya gyógyszer a sport.

Pedig hát kérem igen szerényen a sport is csak nyavalya. A legre-gyobb betegség, a nemzeti hiúság. Az a sport legalább, amelyet mi csinálunk. Van egész Magyarországon talán százötven ép, izmos fiatal-ember, azt a többi sok millió félnyomorék kiküldi viaskodni más nemzetek kiválasztottjaival és ha győznek, akkor a sok itthon maradt él-jenez, ha vesztenek, akkor is azt hiszik, hogy kötelességük siránkozni.

— **Személyi hír.** Rostás István rendőrfőkapitány a mai napal megkezdte 5 héti tartó szabadságát. Távollétében Jeney Szabó László h.-rendőrfőkapitány a bűnügyi osztály vezetője helyettesíti.

— **Életmentő gyermek.** Megható jelenet játszódott le az elmúlt szombaton a Berettyó partjánál. Több kis iskolásfiu időöltésből kiment a Berettyóhoz horgászni. Egyszerre csak az egyik fiucska, Sass József a parton megcsuszva, a vízbe esett s már-már fuldokolni kezdett, mert a parton álló felnőttek közül senki sem tudván uszni, tehetetlenül nézték a szerencsétlen gyermek vergődését. Ekkor az egyik játszótárs, Zih Jenő II. gym. tanuló, Zih Sándor ref. lelkész fia a vízbe ugrott és élete kockáztatásával megmentette barátját. A bátor kis életmentőt a parton állók megélték.

— **Egy nem becsületes megtaláló.** Horváth József Ujföld-utca 529. sz. lakosnak negyven koronát tartalmazó kékbársony pénztárcáját valaki megtalálta, de egyáltalán nem hajlandó — úgy látszik — a pénztárcát visszaszolgáltatni tulajdonosának. A rendőrség most nyomozza ezt a becsületesnek éppenséggel nem mondható megtalálót.

— **Pénzt lopott.** Följelentést tett a rendőrségen Ács Elek tanító ismeretlen tettes ellen, aki apósától, aki a Csillag-utca 83. sz. alatt lakik, egy, a fogason lógó nadrág zsebéből 20 korona készpénzt ellopott. A rendőrség megindította az eljárást.

— **Csaló szobafestő segéd.** Sebők Lajos Virág-utca 29. sz. lakos panaszt tett S. G. szobafestő segéd ellen. Ez az S. G. ugyanis magát mesterek adta ki s így Sebőktől egy bizonyos fővállalt munkára nagyobb összegű pénzt csalt ki. Aztán a munkát nem akarta elvégezni s a pénzt sem akarta visszaadni, erre tette meg Sebők a följelentést ellene.

— **Öngyilkos cseléd.** Vári Juliska cseléd zsiros szódával öngyilkossági kísérletet követett el tegnap. A szerencsétlen leány rendkívül súlyos belső sérüléseket szenvedett. Beszállították a kórházba. Állapota nem reménytelen.

— **Összevert munkásnő.** Határozottan rossz napja volt Kanczos Juliánna dohánygyári munkásnőnek a tegnapi. Ez a nő ugyanis tejért ment tegnap szerencsétlenségére éppen abba a házba, ahol a rég iharagosai, N. M. napszámos és ennek neje laknak. Ez a finom emberpár, amikor meglátták a szegény leányt, se szó, se beszéd, nekiestek s agyba-főbe kezdték verni. A megtépázott leányt a többi lakóknak sikerült aztán kimenteni a brutális emberpár kezei közül. Eppen ideje volt. Kanczos Juliánna ugyanis már ekkor úgy össze volt verve, hogy nyolc napig kell legalább is az eset következtében az ágyat nyomnia. A verekedő házaspár ellen természetesen megindult a legszigorúbb eljárás.

— **Tolvajlás.** Knaser Györgyné Vigkedvű Mihály-utca 17. sz. lakos panasolta a rendőrségen, hogy meglopták. Nyitva hagyott pincelakásából egy darab 10 korona értékű arany gyűrűt, egy darab hegedűt elvitt valaki, aki természetesen jónak látja mindezt. A rendőrség azonban valószínűleg azon lesz, hogy ez az ember hamarosan levesse inkognitóját.

— **Találtatott több darab kulcs,** egy drb férfi kabát, esernyő, napernyő, egy drb tagsági igazolvány, 1 blouz, pénztárca pénzzel, egy drb szeredás, egy drb férficipő, és néhány korona tárca nélkül, igazolt tulajdonosa átvehet a belvárosi rendőrkapitányságnál.

— **Jóírásu leány kiadó-hivatalunkba felvétetik. Könyvelésben jártas előnyben részesül.**

Gyógyszerészyakornokul
6-8 gymn. osztályt végzett tanulót kedvező feltételek mellett elfogad **Bereczk Péter** gyógyszerész Hódmezővásárhelyen.

Egy álmokóros leány halála.

Egy idegenből Magyarországra származott fiatal leánynak halálát okozta az álmokor Tövisen, s az teszi különösen tragikussá az esetet, hogy egy sereg ember nézte végig a borzalmas, idegrázó jelenetet, anélkül, hogy segíthetett volna a halál küszöbén álló leányon. Tegnap éjjel feltizenegy órakor két raktári munkás észerevette a tövisi pályaudvaron, hogy az épülő kétemeletes állomási épület falán sötét árnyék imbolyog.

Féngesen süttött a hold s mikor közel jutottak az épülő házhoz, tisztán látták, hogy az első és második emelet közötti falon egy hiányos öltözetben levő leány kapaszkodik a kiálló díszítésekbe.

A munkások borzadva futottak a régi épület felé s az inspekciónak tisztviselőknél elmondták, mit láttak. Most már egész kis csoport sietett a házhoz s még akkor is volt, most már szinte teljesen vízszintes állásban 10—12 méter magasságban a kibontott haju leány. Minden pillanatban félni lehetett a lezuhanástól, s ezért a társaság tagjai óvakodtak a hangosabb tárgyalástól. Egy munkást gyorsan ponyváért szalasztottak, de mire ez megérkezhetett volna, a női alak lezuhant.

Babonás emberek is voltak a munkások között és ezek borzongva állapították meg, hogy ép a lezuhanás percében mult el tizenkét óra s ugyanekkor a hold is elfordult. Odarohantak a földre zuhant leányhoz, aki eszméletlen állapotban, összeroncsolt testtel feküdt a földön levő törmelék között.

Most már felismerték: Mayer Hanna volt, a vásári vendéglős gyermekeit oktató német nevelőnő. Az orvos bordatörést konstataált s azt ajánlta, hogy vigyék be a kolozsvári klinikára a szerencsétlent. A vonaton magához tért a nagybeteg és csak ennyit mondott:

— Hol vagyok — s a másik pillanatban elvesztette eszméletét ismét. Mire a székelykocsárdi állomásra berobogott a vonat, már meg is halt s a község előjáróságának kellett a áhullat átvenni.

Még mindig nem tudják megmagyarázni, hogyan jutott fel a falra Mayer Hanna, mert az új épület lépcsői még nem készültek el.

Mi okozza a forradalmakat?

Nemrégiben mondotta Apponyi Albert gróf a következő, megszívlelésre méltó szavakat:

— Tulkonzervatív barátainak azt mondom, hogy a történelem tanúsága szerint a szükséges reformoknak kellő időben való elmulasztása, vagy nem kellő módon és kellő kig való teljesítése volt minden forradalomnak szülője.

A nemes gróf tehát nyilvánvalóan konzervatívnek tartja magát; legalább is ez olvasható ki mondatának kezdő szavaiból.

Ha konzervatív is, mindenesetre

okosan konzervatív. Olyan konzervativizmus az övé, mely fölér a józan liberalizmussal s mely kell, hogy áthassa a nemzet egyetemét.

Már most, ha a két végletet, a Tisza István és társai által képviselt «tulkonzervatív» elemeket és a nemzetközi velleitásokban tobzódó «ulradikális» gondolkodásukat elimináljuk, arra a tapasztalatra jutunk, hogy a nemzet óriási többsége a józan liberalizmus, illetve jogos konzervativizmus alapján áll, mit közkeletűen így fejezünk ki, hogy a politikai jogok kiterjesztendők a nemzeti szempontok figyelembevételével.

Vagy amint ugyancsak Apponyi Albert ezt formulázta: mi a jogrendet akarjuk, mi a békés fejlődést akarjuk, mi az előhaladást akarjuk nemzeti alapokon, a nemzeti hagyományoknak alapján, bevonásával mindazoknak a társadalmi rétegeknek, melyeket 48. nem vett fel az alkotmány sáncái közé, mert akkor még nem léteztek, de mert ma léteznek.

Ha tehát a jogok kiterjesztése: jogrend, akkor a jogok ki nem terjesztése ennek megfordítottja, vagyis — forradalom.

A magyar nép — noha mindig szívesen neveztek «rebéllis»-nek — soha sem volt forradalmi természetű. Harcai csak a szabadságért folytak. A magyar történetírás mindig tiltakozott az ellen, hogy a 48-iki szabadságharcot forradalomnak minősítsék.

Ha volt valaha forradalom Magyarországon, az mindig fölülről jövő forradalom és államcsiny volt.

Ilyen — sajnos — elég sok volt. A legvértíziből, a legsajgóbb 1912. június 4-ikén kezdődött.

Ezeket a forradalmakat a vezető emberek vaktsága okozta.

A népföradalmak rendszeren külvetni szokták amazokat.

A kettő között csak az a különbség, hogy míg a felülről jövő forradalmat kiheveri az életképes nemzet, addig a népföradalom orkán gyanánt söpör el mindent, ami nem illeszkedik bele az idők rendjébe.

Két orvosi szenzáció.

Új szer a rák ellen. A mesterséges megtermékenyítés.

Az orvosi tudomány két nagy szenzációja van. Az első Werner egyetemi tanárnak a rák ellen feltalált új szere, a másik a mesterséges megtermékenyítés. Werner egyetemi tanár tegnap előadást tartott a rák ellen feltalált új szeréről. A tapasztalat megmutatta, hogy a Röntgen-sugarak, a rádium és tórium kisu-gárgó anyagának a rékszövetekre való emanációját annyiban kedvezően befolyásolják, hogy a daganatot szét-hullatják és felszívják. Magától értetődik, hogy a daganatokhoz a sugaraknak könnyen hozzá kell fér-niök. A sugárhatás által való föl-bomlasztásnál szabaddá válik a kolin nevű anyag. Úgy látszik, hogy ez a kolin, amelynek keletkezése rész-jelensége a sugarak által állati sej-tekre tett hatásnak, főoka azoknak az elváltozásoknak, amelyek a da-ganatszejtekben mutatkoznak.

Werner tanár kolin-oldatot fecskendezett be rákbajos állatokba, hogy így a daganatok visszafejlődését meg-állapítsa s emellett embereken is ki-sérletezett. Gyógyeredményről termé-szetesen még nem lehet szó, de az eddigi siker feljogosít arra a remény-re, hogy ezen az új ésvényen to-vább fognak haladni. Az új keze-

lésnél a legfontosabb a szer minősége.

A kolin kémiai vegyület, a mely könnyen szétbomlik és rendkívül mérges anyagokat fejleszt.

A Berliner Medizinische Gesellschaft legutóbbi ülése Döderlin professzornak, a híres müncheni gynäkologusnak a mesterséges megtermékenyítéséről tartott előadásával foglalkozott. Joseph Hirsch dr. berlini nőorvos azt fejtegette, hogy a fölfe-dezés csak azért vert olyan nagy port fel, mert a sajtó most foglal-kozott vele először.

A mesterséges megtermékenyítés, mint azt a szakirodalomból tudjuk, 1906-ban dr. Sims német orvosnak sikerült először. Dr. Rohledernek, a híres gynäkologusnak tankönyve a kérdéssel részletesen foglalkozik, a melyet orvosi és társadalmi szempontokból világít meg. Rohleder 65 ízben kísérletezett a mesterséges megtermékenyítéssel és huszonegy ízben pozitív eredményt ért el. Maga Hirsch professzor tizenhat ízben kísérletezett, még pedig hat esetben gravidságot idézett elő. A mesterséges uton létrejött gyermekek életképessége szinte nagyon csekély. Végül Hirsch professzor ezt a meglehetősen komplikált metódust ismertette, melylyel a megtermékenyítés megtörténik.

Aktuális strófák.

Estétől hajnalig, sokszor reggelig ott ül a füstös kávéház ragyogó trónusában a minden kávéházak koronázatlan fejedelmője és fürgé kézzel jegyzi az elfogyasztandó pikolókat számát. Almos, beesett szemét néhány másodpercig eltakarják a fáradt pillák és ilyenkor ijedten veti föl a fejét, nehogy a «főnök ur» észrevegye, hogy elszundított, ha csak egy pillanatra is.

Tizenegy óráig elegáns, disztin-gált közönség tartózkodik a helyi-ségben. Szolid, polgári családok, a melyek, amikor az óra tizenegyet mutat, fizetnek, relichelődnek és távoznak.

Egy óra felé jár az idő. Nyílik az ajtó és négy-öt szalonspicces ur perdül be rajta. Hangosak, vidámak, jókedvűek, az arcuk ragyog a boldogságtól (tudniillik az izzadságtól) és nevetve, évelődve közelednek a kassza felé.

A főnök ur pedig a jó üzlet reményében megváltja az engedélyét a további nyitvatartásról, amikor kiderül, hogy a vig, bohém kompánia csak egy fekete kávéra jött be a kávéházba.

Az illatról jut eszembe, hogy es-ténként, amikor Valaki és én csön-desen járjuk az utcákat, rendszeren szembe találkozunk egy lassan dö-cögő szekérrel, amelynek bakkján egy almos ember bóbiskol.

Csodálatos pechem van nekem ezekkel a kocikkal. Bárhol, bármikor beforduljak egy sarkon, biztos, hogy az első, amivel találkozom, egy olyan kocsi, amely annyiból különbözik az autóbiltól, hogy lovak húzzák és annyiban hasonlít hozzá, hogy szintén szagot áraszt. Förtelmes, pené-táns — de nem benzinillatot.

Uton-utfélen hallom, hogy szidják az utcaseprőket. Lehordják szegény-keket mindennek, lepiszkolják őket a sárga földig.

Es — bármennyire is védtem eddig őket — most be kell látnom, hogy tényleg ők a világ legnagyobb csalói? Hogy miért? — mert ők minden ember szemébe port hintenek.

Bacillusok

a debreczeni porban.

(Levél a köztisztasági felügyelőhöz.)

A Debreczen város utca-porában és szemetjében tanyázó különféle neví és nemű bacillusai, szenny- és büzgombái engem, mint a baktériumok legagalisebb tagját biztat meg azzal a kellemes feladattal, hogy nevükben levelet írjak a köztisztasági felügyelőhöz.

Nagy hálával tartozunk, amiért az összegyűlt utca-szemétként mi sem kavarja a mi családi boldogságunkat, ahol egymás mellett bacillus, coccus, és családunk különféle ága békésen tenyészik, szaporodik. Kétszeres hálával vagyunk eltelve Debreczen városával szemben azért a szeretetért, melylyel bennünket dédelgetnek, ápolgatnak. Ha megfigyeljük, láthatjuk, más városokban mennyi és mily kerülhetetlen üldözéseknek vagyunk kitéve úgy a hatóság, mint a lakosság részéről, — hogy ne mondjak egyebet, — az emberek semmi féle szemét, piszkot nem dobálnak nem ráznak az utcára, és ha mégis találunk magunknak az utca porában egy kedves kis rejtett fészket, jön a locsoló ember, irgalmatlanul nyakon önt, összepernek s kegyetlenül száműznek városukból. Ezzel szemben Debreczenben a kutya sem törődik velünk, azaz a kutya néha figyelembe vesz bennünket, de ez is csak javunkra szolgál.

De nemcsak eddig van! Nem elég, hogy az utca szemetéjén szaporodni, sokasodni hagynak bennünket, hanem gondoskodnak arról is, hogy szárnyak hiányában is bekerüljünk a lakásokba és különösen a járókelők tüdejébe. Jól tudják, hogy mennyire nem szeretjük a vizet, mi csak a vére pályázunk. «Csak a tüdejét!» a mi jelszavunk. De hogy is öntenek le bennünket egy kis vízzel, hanem csak úgy szárazon, nekünk lendül seprűjével egy köztisztasági szőnye és mi repülünk, repülünk, egy-egy por, szemét szemcsén lovagolva, hogy szinte sűrű lesz tőlünk a levegő. Most már csak a véletlen mulik, ki hová, merre kerül. Egy-egy raj a nyitott ablakon a friss levegő után áhitozók szobájába tör, belepnek mindent, butort, edényt stb. Innen már egy kis szerencsés és könnyen bekerülnek az életünk végcéljához, — az emberi szervezetbe. Másoknak több a szerencsésük; azok — mint jó magam alulírott is, — direkt, minden kerülő ut nélkül a járókelők orrán, száján jutnak be az emberek gyomrába, tüdejébe.

Engem egy szép, fiatal, mosolygó, üde kisleány szüzi tüdejébe juttatott az utcseprő, hol kényelmesen befészkelődve, kitűnően érzem magam. Majd meglátják, mit csinálók én rövid pár hónap alatt az én — nekem otthont nyújtó — üde kis lényből. Alig telik meg háromszor a hold és az arc rózsája, a mell teltsége, az életkedv, az étvágy el-tűnnek s jön helyébe a köhögés, a lesóványodás, az álmatlanság, a vég. És ezt mi mind Önöknek köszönhetjük.

Ha elgondoljuk, hogy az orvosi tudomány minden utat-módot meg-ragad, hogy bennünket, bacillusokat pusztíthasson; életünkre törnek, meg akarnak semmisíteni, tüzzel, vassal, kémiai szerekkel rontanak reánk, sőt ha már valahol fészket vertünk, —

az újabb találmányu szérumokkal nekünk törnek s teszik lehetetlenné a megélhetést! Hej! ha én egy ilyen szérum feltaláló orvosnak egyszer megmarkolhatnám a «Tüdejét!»

Ha most mindezekkel az üldözésekkel szemben arra a meleg szeretetre, figyelmes elbánásra gondolunk, melylyel velünk itt viseltetnek, elfog bennünket a hála, a szeretet és kérjük, hogy: «Csak semmi víz», különösen seprés előtt. És ekkor hadd jöjenek minél gyakrabban a varázseprővel felfegyverkezett támogatóink, hogy repülhessünk szerte-széjjel.

Magunkat a város további kiméltébe és figyelmébe ajánlva, maradok tisztelettel ragaszkodó híve, a bacillusok és büzgombák nevében

— Tuberculobacillus.

Futurista nők.

— A futuristák kiáltványa. —

Nehogy összetéveszék őket a feministákkal! A feministák józan forradalmárok. A jogukat követelik a társadalomtól, amely elikkasztotta, a maga céljaira foglalta le és önzésből háttérbe szorította őket. Azonosítani a futurista nőket a feministákkal annyi lenne, mint egynek tartani az emberi rajon alapján álló szocialitást és a lábától megrészegülő, intuíciót imádó, erőszak-ünneplő reakcionárius forradalmárt, a futuristát, aki ősi kulturálatlanságot — szerinte a kulturát — kívánja vissza, nem törődik a közszel, a könyvtárakat és a muzeumokat föl akarja gyujtani, csak azért, hogy az egyéniség a maga teljes korlátatlanságában érvényesüljön.

Bizonyára mindenki mosolyogni fog, ha elolvassa, miként képzeli a futuristák a jövő nő. Szerintük a mai nő legnagyobb baja az, hogy finom. Tulzásra, lázadásra haragra uszítják őt. A futuristák, akik az erőmegnyilatkozásokban, a szédítő automobilhomokban, az ököljogban s az ordító tömegekben gyönyörködnek, azt kívánják a nőtől, hogy legyen férfias, kemény és határozott, élje a teljes és lángoló életet, az őseimbek és a zenik vad életét. Ez a kiáltvány csak pusztán kuriozum.

A futuristák programot adtak, a mikor nagy garral megalakultak és ezt a kiáltványt csak úgy kell tekintenünk, mint a program kiterjesztését, a futurista tanok szigorú és nem sikerült alkalmazását a mai női pszichére. Mindenesetre érdekes. A futuristák mindig érdekesek. Soraikban rendkívüli tehetségek vannak, írók, költők, festők sokszor frappánsat és igen érdekeset produkálnak. De ennek a furcsa kiáltványának is igazán csak az érdekessége a létalapja.

Ime, itt közöljük egyik legkirívóbb, legfurcsább részletét:

A proklamációt Párisban teszi közzé Valentine de Saint-Point. Így szól:

«Az emberiség középszerű. A nők átlaga se magasabb, se alacsonyabb, mint a férfiak átlaga. Mind a ketten egyformák. Mind a ketten egyformán megvetést érdemelnek.

A nőkben és a férfiakban egyformán az igazi férfiasság hiányzik.

Ideáljuk a brutális nő.

Nők, ti, kik sokáig bódorogtatok az erkölcs és az elítélések utvesztőin, térjete vissza a főnséges ösz-

tönhöz, az erőszakhoz és a kegyetlenséghez.

Legyen a nő kegyetlen és erőszakos, szomjazzék a legyőzöttek véérére, mert a férfiak a legyőzöttek, a prédáink.

Nők, legyetek istenien igazságatlanok, mint a természet minden ereje.»

A felelős szerkesztő távollétében

A szerkesztésért felelős Voith György.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszacszerzésére legmegbízhatóbbak az

Evalon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerész
Pozsoy, II. Frigyes főherceg-ut 20

Előnyomdák, kézimunka-kereskedők. Legdivatosabb és legsebbe sablonok a megjelölt olcsó áron szállít **Gottlie Gyula** sablongyáros, Budapest, IV. Váci-utca 8. Kérjen választás végett sablonokat,

Van szerencsém a negyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben, **Csapó-utca 14. szám alatt** a Halász Izidor, régi (Törő-féle) Csokonay hoz ctmzett

vendéglőt folyó évi július hó 1-én átvettem.

Naponta frissen csapolt kőbányai sör, valamint kitűnő borok állandóan a nagyérdemű közönség rendelkezésére állanak **KITÜ-NŐ MAGYAR-KONYHA**. Főtörekvésem, hogy a t. vendégeimnek a legnagyobb megelégedését kiérdemeljem. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Lévai Izsó vendéglős.

Szent László (Püspök) hévviz-gyógyfürdő.

Nagyvárad mellett, Dants István fürdőbőrli közönsége alatt.

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól fél, kocsin három-negyed órai távolságban. Május—augusztus hónapokban naponta 12, vasárnap és ünnepnapokon 16 vonat közlekedik Nagyváraddal. A vasúti állomás a fürdőtelepen van.

Az európai hirt 41° C. meleg természetes hévviz javalva van: az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült és különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző borbajoknál, vége női bajoknál; belsőleg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajoknál és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: **Dr. Nagy Ignác.**

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák naponta 1 korona 60 fill. és 8 korona közt váltakozik. Gyógyterem (Kursalon) hirlapokkal, zongora, könyvtár és tekeasztallal. Terraszok szép kilátással. Étterem, cukrászda, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő öserdőben. Az erdőben jó tekepálya és lawn-tennis.

Öt tükörfürdő és 13 kádfürdő kívül mörfördők is vannak rendezesítve. Ujjonnan épült uszoda uszoda tanítással és homokkurával. Fürdők 40 fillértől 2 korona 40 fillérig. — Elsőrendű kitűnő zenekar. Telefonösszeköttetés Nagyváraddal. — Villanyvilágítás. — A legszebb kiránduló és szórakozási hely. Konyha és vendéglő a bérli saját vezetése mellett. Prospektust kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Amerikai Parti Árúház

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a n. é. vevő közönségnek.

Finom zefir férfi ingek	K 2.50-től
Finom fehér	„ 2. — „
Férfi gallérok	„ —.18 „
„ sapkák	„ —.50 „
Fü és leány szalmakalapok	„ —.30 „
Finom női batist és zefir blousok	„ 2. — „
Finom női selyem blousok	„ 3. — „
Férfi nadrágtartók	„ —.50 „
Kész pongyviák minden kivitelben	„ 4 30 „
2 méter szerb vászon	„ —.22 „

Selyem sálak minden elfogadható árárt.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

— Fénképészeti cikkekből nagy raktárt Horovitz Zsigmond papírárú üzlete: Diac-utca 12., Csapó utca

— 4000 darab Lusztler

köpeny érkezett minden színben és façonban — már 10 koronától kezdve — **RÓZSA LAJOS** vezetése alatt álló **Divat Arnházba**, (Alföldi Takp. palota), mosó Delén pongyolák 9 korona. — Kosztümekek, elegáns kalapok most már leszállított árában.

787. v. k. sz.
1912.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának V. 1308/2. 1912. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Alvis Steinfeld részére 140 korona 78 fill. tőke, ennek 1911. év július hó 1. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 55 kor. 31 fill. perköltség erejéig 1912. évi apr. hó 15-én bíróilag lefoglalt és 3200 koronára becsült egy tűzmentes szekrény és üzleti berendezésből álló ingóságok **1912. évi július hó 19-ikén délután 1/2 3 órakor** kezdetét veendő és alperes üzletében Kossuth-utca 6. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáronalul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. július hó 4. én.

Török Péter
bírói kiküldött.

Főpangó hölgyek legkedvencebb szépítőszere
a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hirtelven vegyszerek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crém a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Josa és Jóna drog., Mihalovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Baróc Zsigmond H-Báscsörményben Ercey Gábor gyógyszerárakban.

Előpatak

gyógyfürdő

nagymennyiségű rádiumot tartalmazó viz. Természetes szénsavas (neuheimi) fürdők.

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méh hurutos bántalmánál, máj- és lépajoknál, köszvény és csuznál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kisegítő gyógyszerközökkel (meleg és hidegfürdők, természetes szénsavas (neuheimi) fürdők, vfgyógyintézeti kezelés masszázás, svédorna diätikus étrend) **rendkívül kedvező eredményt mutat fel.**

Fürdőidény május 15-től szeptember 15-ig. Vasuti állomás Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15 től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenédíjnak fele fizetendő, lakások 50% al és ellátás is sokkal dicsőbb.

Az előpataki ásványviz. mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyszerköz háznál is használható és **üdítő kellemes ital**, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend, itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba. Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

prospektust hívánatra ingyen küld az igazgatóság.

Gyomorgörcs, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitünőbb háziszser a

■ HOLLANDI ■
GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

Debreczen.

VILLANY

Caillérek a legegyszerűbbtől a legrészegbb kivitelig jutányosan beszerezhetők Továbbá mindenféle felszerelési cikkek, valódi Dr. JUST WOLFRANÉCOK 16-50 gyertyafényig Kor. 1.50

Földvárinál

Debreczeni Első Elektrotechnikai Gyár és Villamos Műszaki Felszerelési Vállalat. Piac-utcai barak.

Telefon 168. Gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 816.

Tanuló felvétetik.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

F E D Á K

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér**-ért

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kéri.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy itkór, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz el-dva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

OLCSÓ és jó órák, ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Ádám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanott órajavítások legolcsóbban eszközölhetnek.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papíráru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérével kapható Bíró Pálnak miképercsi országút mellett eső kertgazdaságban.

CSINOSAN butorozott különbejárati utcai szoba villanyvilágítással kiadó Vörösmarty-u. 1.

LÉPCSŐHÁZI bejárattal kisebb butorozott szoba közel a főtérhez azonnal kiadó. Cim a kiadóban,

PORTÁLT veszek, 6—8 méter széleset, jót, Piac-utca 15., irodában.

ÖNT IS ÉRDEKLI! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Haivan-u. 17.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérlet.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú Steinfeld féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-1ől kezdve kiadó. Értekezhetni a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ur részére.

PIAC-U. 85. sz. alatt, a jelenlegi bodega helyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Wiener Adoifnál Kossuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő egész napra könyvvél jelenkezhet Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közt.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal beléphet. Eötvös utca 64.

BUTOROKAT konyhaberendezéseket raktáron tarti Bálint József-asztalos (Csapó) Berek-utca.

Vizvezeték, Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepcséselt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegettek.

MOLL-FÉLE SÓBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sóborszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsöléshez köszvény, csúsz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozását és ápolását egy gyermek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidáru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban

Sziliács aczéléfűrdő Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legjobb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 30-ig. Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, átgerincz és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. NADOSSY ISTVÁN hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Sziliácsra vonatkozó falragasok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. az Fürdőigazgatóság, Sziliács (Zólyom-megye).

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a házlásszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanilincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia szövet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vá nyek ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Hygienikus ujdonságok

és halhólyag óvszer-különlegességekben

II. Valódi francia és amerikai gyártású: mány, eredeti csomagolásban:

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

„Fatime” I. és II. minőség, Ára tucatonként 6 és 8 K. „Semiramis” I. és II. min. Ára tucatonként 10 és 12 K. Ezen új és modern technika szerint készült óvszer különlegességek, az összes eddigi gyártmányokat felülmulják. Kaphatók kizárólag az alanti csegnél.

UJ! „AUTO VAGINAL SPRAY” UJ!

a legmodernebb és legkényelmesebb női óvkeszülék. — Ára 15 korona. Szétküldés titoktartás mellett.

Kérjen ingyen és bérmentve 3000-nél több ábrával ellátott legújabb képes árjegyzékemet

RELETI J. orvos-sebészeti műszer- és gummi áruk gyára Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Alapították 1878. Telefon 13-76.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3,10 m. hosszú teljes készítmény (tartó, szegély és mellő) olcsó, csak

szelvény 7 kor. szelvény 10 kor. szelvény 15 kor. szelvény 17 kor. szelvény 20 kor.

Egy szelvény 3,10 m. hosszú teljes készítmény (tartó, szegély és mellő) olcsó, csak

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. An előnyök, a melyeket a megismerés után, ha szelvényeket kérésre Siegel-Imhof Brünn a gyári áron rendel meg, igen jelentős mértékben, legelőnyösebb árak. Országos elosztóháza Debrecen, Gyenes Antal utca, mely a legelőnyösebb árakat és legelőnyösebb szelvényeket is, legelőnyösebb árak.